

LET THINGS TALK ZORGT VOOR EEN GEZONDE, ENERGIEZUINIGE LEER- EN WERKOMGEVING.

In deze tijd is het klimaat in schoolgebouwen, kantoren en zorginstellingen trending topic. Een ideale leer- en werkomgeving wordt gecreëerd als de temperatuur, CO₂, luchtvochtigheid, licht en geluid op een goede manier geregeld kunnen worden. Voor directeur Gerard Bandringa van de PCBO de Voorde zijn dat zaken die hij op dit ogenblik niet goed in de hand heeft. Hoofdpijnklachten van verschillende leerkrachten en feedback van andere collega's resulteerden er uiteindelijk in dat hij de hulp inriep van het Drachtster bedrijf Let Things Talk, waar Edwin Muller directeur van is.

“Toen er een leerkracht bij mij kwam die regelmatig hoofdpijnklachten had na een lange dag op school, zette mij dat aan het denken. Die klachten verdwenen meteen zodra de persoon in kwestie buiten op de fiets stapte”, zet Gerard Bandringa een stukje van de problematiek uiteen. “Het gebouw waar de school in zit herbergt meerdere organisaties. Vijftien jaar geleden is niet speciaal rekening gehou-

den met hoeveel personen hier dagelijks verblijven en hoe die hier op een gezonde manier hun dag doorbrengen. Dat zijn toch gauw zo'n zeshonderd kinderen en een kleine veertig man personeel.”

Klimaat

Zo kan de installatie van de luchtverversing maar op twee standen. Heel simpel gezegd aan of uit. Gerard: “Dat is

beslist niet optimaal. Daarnaast kunnen ramen hier alleen maar helemaal open of helemaal dicht. Dan moeten kinderen in de winter een jas of extra dikke trui aan doen, terwijl het in de zomer tot wel dertig graden op kan lopen. Van oorsprong zijn de klassen ook ingericht voor maximaal 25 kinderen terwijl er tegenwoordig wel groepen van dertig leerlingen zijn.” Verre van ideale omstandigheden om les in te geven, waarbij de kans bestaat op hoge Co₂ waardes. “Door planten in school te halen proberen we dit wat te compenseren, maar dat zet niet echt zoden aan de dijk”, klinkt het lichtelijk sceptisch uit de mond van Gerard Brandinga.

Meten

Tijdens feedback met het personeel kwam de klimaatbeheersing regelmatig aan de orde. “Dat was voor mij een teken dat ik serieus met de materie aan de slag moest gaan. Ik wil namelijk een goede werkgever zijn.” Om verbeteringen te kunnen doorvoeren kon de directeur niet alleen op zijn gevoel afgaan om de beheerder en de gemeente tot maatregelen te dwingen. “Je zult dan toch gedegen onderzoek over een langere periode moeten doen, zodat je kunt bewijzen dat er bepaalde dingen mis zijn.” Toen kwam Let Things Talk (LTT) van Edwin Muller in beeld.

Nieuwe technieken

De de door Let Things Talk ontwikkelde LTT Airhub sensor meet een breed spectrum van luchtkwaliteitsfactoren. Hierbij gaan ze verder dan de standaard CO₂ registratie. Edwin Muller: “Naast CO₂ monitoren we hier continue in verschillende ruimtes van de basisschool de fijnstof, luchtvochtigheid, temperatuur, luchtdruk, vluchtige stoffen en de lichtopbrengst. Uitgangspunt voor Let Things Talk is geweest het pakket van eisen van Frisse Scholen van de Rijksdienst van ondernemend Nederland. Dit zijn allemaal factoren die meespelen om te bepalen hoe het complete klimaat in deze school is.” In feite kan er in elke ruimte apparatuur geplaatst worden omdat iedere ruimte anders gebruikt wordt. Middels een geavanceerde infrarood sensor kan zelfs geregistreerd worden wat de exacte bezettingsgraad is van elke klas, kamer of werkplek in een gebouw. Al deze actuele- en historische informatie valt online te raadplegen via het online portal van Let Things Talk.

Privacy

Al voordat de privacywet (AVG) in werken trad, besloot LTT om metingen en registraties niet met camera's te doen. “Daar hebben we van begin af aan bewust voor gekozen. De data die wij verzamelen is niet gepersonaliseerd en alleen in te zien door de opdrachtgever.” Zo kan een opdrachtgever een melding krijgen wanneer er een ongezond binnenklimaat ontstaat en kan desgewenst ingrijpen. Doordat gezichten niet worden gedetecteerd, garandeert de oplossing van LTT de privacy van mensen in het gebouw. Zo kan een school op basis van de gegevens aan de slag gaan en investeren in een gezondere omgeving.

Besparing door inzicht en slimme apparaten

Zo kwam bij basisschool De Voorde aan het licht dat de centrale verwarming continu aan stond in zowel de zomer, winter, tijdens vakanties, en ook s' nachts. Ook kunnen de thermostaten in de klassen en kantoren niet op een specifieke temperatuur gezet worden maar alleen op standen. “Door de LTT Airhub kunnen slimme thermostaten en slimme stopcontacten direct aangestuurd worden, waarmee je uiteindelijk wel tot 40% op je energiekosten kunt besparen.” Met de hoge energieprijzen is dat nu zeker

interessant. Wetenschappelijke onderzoeken wijzen uit dat een goed binnenklimaat de productiviteit van werknemers en leerlingen met 10 tot 15% verhoogd.”

Frisse school

Een “frisse school” is een schoolgebouw met een laag energieverbruik en een gezond binnenklimaat. Met de verzamelde meetgegevens zijn we samen met Let Things Talk in gesprek gegaan met de eigenaar van het gebouw. Die heeft aangegeven op basis hiervan aanpassingen te willen gaan doen. Hierbij investeer je niet alleen in verduurzaming van het gebouw maar ook in een goede leeromgeving van alle mensen die in de school verblijven. Een tweede horde die genomen moet worden is het overtuigen van overheden dat er geld beschikbaar komt om de gewenste maatregelen te nemen. Hoewel het een actueel thema

is geven overheden vaak niet thuis als het erop aankomt.” “Mochten de overheden niet thuis geven, dan is energiebespaarlening.nl ook een interessante optie om tegen lage kosten te verduurzamen voor het PO en VO. “Bij verduurzamen denkt men vaak direct aan kosten, terwijl onze oplossing direct kan bijdragen aan een flinke besparing.”, vult Edwin Muller tenslotte het betoog van de directeur aan.

OOK BENIEUWD NAAR WAT LET THINGS TALK VOOR UW SCHOOL KAN BETEKENEN?

Neem dan vrijblijvend contact op via 0512-208000 en/of bekijk <https://letthingstalk.nl/frisse-scholen/>